

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skribenten Nik. Fred. Sev. Grundtvigs Literaire Testamente

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 16. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1827_455-txt-shoot-idm568.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Sagen er kortelig denne, at da Christendommens Aand udgik i Ørken, at kalde Barbarerne til Omvendelse og Tro, og at omskabe Ørken til en frugtbar Mark, med Libanons Herlighed, med Carmels og Sarons Prydelse, hvad unægtelig er en smuk poetisk Beskrivelse paa Christendommens historiske Virkninger i det ny Europa, hvad enten saa den gamle ebraiske Seer saae det, eller ikke; dengang havde man, desværre, allerede saa omtrent skrevet Christen-Folkets Historie i Glemme-Bogen, eller bildte sig dog ind, at den Aand, der skabde sig sit Folk af alle Andre, og havde overalt den Stærkeres Ret, han maatte naturligviis ogsaa blive alle Folks Aand, naar man kun bortryddede de udvortes Hindringer, nemlig Afguds-Husene og de trodsige Afguds-Dyrkere. At Sligt kunde lykkes saa godt, som det lykkedes, er vist nok et Vidunder, som gjør Christendommens Aand udødelig Ære, men, alt Andet tilsidesat, kan man nok begribe, at der saavel i Stor-Britannien, som fra Donau til Vardø-Huus, baade var Mange, som, naar de havde Kiødet, kun brød sig lidt om Aanden, og derhos Endeel, som vel lod de gamle Gude-Navne og Tempel-Skikke gaae ad Glemme, men holdt dog fast ved deres naturlige Grund-Begreb om Forholdet mellem Aand og Støv, mellem Gud og Menneske, hvor slet det saa end rimede sig med de christelige Forestillinger. Dette gik saameget desbedre an, som Neophyterne sædvanlig hverken kunde læse eller skrive, kunde endnu mindre Latin, og var meget maadelige Philosopher, medens paa den anden Side Missionairerne tit bar sig ad med at samle Kirke-Giængere, som man nu ogsaa tit samler Bøger til Bibliotheker, gjorde Ceremonierne til Hoved-Sagen, og gav i det Mindste to Skyts-Helgene for hver Gud. Desuagtet maa man dog ikke, som Skik har været, over det meget baade Latterlige og Sørgelige, som Historien ved denne Leilighed melder, glemme, hvad sandt er, 18at Middel-Alderens Munke dog i Grunden forstod meget bedre at udbrede Christendommen og omvende Hedninger, end vore Missionairer enten i Ostindien eller Grønland; thi at tale om Christendom med Barbarer, som Mesteren talde med jødiske Skrift-Kloge, eller Apostelen med Philosopherne i Athenen, røber i det Mindste stor Mangel paa Menneske-Kundskab, og en meget overfladelig Skrift-Klogskab, da baade Aanden og Ordet raader os at syre Meget med Lidet, at bænke Giæsterne, før vi syne dem, og at fange Fiskene, før vi skille dem ad.